

Informace o odběrech

Obecné zásady odběrů na bakteriologii:

Pro odběr biologického materiálu pro mikrobiologické oddělení potřebujete sterilní odběrovou soupravu a vyplněnou průvodku, kterou vás vybaví váš ošetřující lékař. Většinu odběrů vám provede sám ošetřující lékař. Pouze odběr moče, sputa, stolice na parazitologické vyšetření, viry a perianální stěr můžete provést sami.

Odebraný vzorek biologického materiálu spolu s průvodkou je třeba zaslat nebo donést do laboratoře co nejrychleji. Doba transportu by neměla přesáhnout 2 hodiny. Materiál odebraný po pracovní době mikrobiologického oddělení uchovávat dle podrobných pokynů pro jednotlivá níže uvedená vyšetření.

Odběr moče

Moč na kultivaci se odebírá do sterilní zkumavky nebo do sterilního kontejneru. Zkumavku nebo kontejner označit jménem a rokem narození. Odebírá se střední proud ranní moče po řádném omytí zevního ústí uretry mýdlovou vodou.

- odběr u muže: po přetažení předkožky si pacient omyje glans vlažnou mýdlovou vodou. Poté provést odběr.
- odběr u ženy: pacientka si jednou rukou oddálí labia a druhou rukou si gázovým tamponem namočeným ve vlažné mýdlové vodě očistí genitál směrem zepředu dozadu. Poté provést odběr.
- při podezření na infekci uretry je třeba odebrat hned první porci moče
- při podezření na infekci močového měchýře odebrat střední porci moče
- při podezření na infekci ledvin odebrat zadní porci moče

Moč musí být k vyšetření doručena co nejdříve po odběru (u déle stojící nekonzervované moče může dojít k bakteriální kontaminaci). Pokud nelze doručit moč do 2 hodin po odběru do laboratoře, moč uložit do chladničky při 4 °C, nejdéle však 18 hodin.

Odběr sputa

Sputum odebrat ráno nalačno po provedení ústní hygieny nebo vypláchnutí ústní dutiny vodou do sterilního kontejneru. Neodebírat sliny. Odebraný vzorek spolu s vyplněnou průvodkou doručit co nejdříve do laboratoře. Pokud nelze, vzorek uložit do chladničky až do doby transportu.

Odběr stolice na parazitologické vyšetření a viry

Odběr stolice provádět pomocí lopatičky upevněné v zátce odběrové soupravy. Odebírat stolicí velikosti lískového oříšku z vnitřní vrstvy defekované stolice (z podložní mísy nebo nočníku). Vzorek spolu s vyplněnou průvodkou doručit co nejdříve do laboratoře. Pokud nelze, vzorek uložit do chladničky až do doby transportu.

Perianální stěr – odběr na roupy

Stěr provést pomocí lepící pásky (izolepy). Stěr na vajíčka roupů provádět ráno před umytím. Průhlednou lepící pásku o délce $\frac{3}{4}$ podložního sklíčka lepivou stranou přitlačit kolmo na intergluteální rýhu v oblasti rekta. Glutei před přiložením pásky odtáhnout od sebe. Po nalepení na několik vteřin stlačit k sobě. Potom pásku lepivou stranou přiložit na podložní sklíčko a uhladit. Na zbývající $\frac{1}{4}$ sklíčka nalepit štítek se jménem pacienta. Podložní sklíčko spolu s vyplněnou průvodkou doručit co nejdříve do laboratoře. Pokud nelze, uložit do chladničky až do doby transportu.

Odběr krve

Spolehlivost výsledků laboratorních analýz závisí také na přípravě pacienta před odběrem. Pro většinu vyšetření se doporučuje odběr krve v ranních hodinách a nalačno. Nalačno se rozumí, že pacient cca 10 hodin před odběrem nejí. Je vhodné před odběrem vypít neslazené tekutiny, abychom vyloučili dehydrataci pacienta (např. neslazený černý čaj, voda, neochucená minerálka). Odběr krve se provádí v odběrové místnosti v přízemí Chrudimské nemocnice nebo u vašeho ošetřujícího lékaře.